

PETHŐ ISTVÁN

Amikor születtem...

Amikor születtem, még a háború állt. A „messiást mutató csillagok” sem tudtak fényleni. Már az első utamon is azért tévedtem el. Ezt, sajnos Édesanyám igen megszenvedte, mert farfekvésű voltam. Talán ez is meghatározója az életvitemnek. Gyakran azt vettem észre magamon, hogy ami másnál normális, az nálam nem áll. Viszont fordítva is van, ami másnak nem megy, nekem kézre áll. Tudom, mások is vannak így. Ám az már kiskoromban is kitűnt, hogy életrevaló voltam, ami néha kellemetlenségbe torkollott. Harmadik gyerekként jöttem a családba. Utánam még tizenegy testvér követett. Hamarosan kiderült, hogy én külön „sziget” vagyok a családban, a testvérek között.

Természetesen, voltak hibáim bőven, de azért volt miért felnézni rám a testvéreknek is, szüleimnek is. Öt évesen kiderült, hogy csak egy szemmel látok. Ez nagy nyomot hagyott bennem éppúgy, mint a család minden tagjában. Majd az életem útjain is erősen befolyásoló tényezővé vált. Ám beláttam; nekem így kerek a világ. Bárki becsukja egyik szemét, rájöhet, hogy csak az orráig lát. Ez nem kör alakú látóteret mutat. Én is így látom a világot. Sajnos, többször hátrányos ez az állapot, de ez van. Én így vagyok „egész ember”.

Aki végignézi az életem folyását, megítélheti létem értelmét. Voltak üresjáratok benne, viszont voltak eseménydús, értelmes szakaszok is. Erről szólnak az írásaim. Van, amit versben, van, amit prózában – novellaként – örökítettem meg.

Édesapám, a jótevő

Volt Soltszentimrén egy idős, beteg néni. Volt ennek a beteg néninek egy kis földje a határban. Többek között barackfa is volt benne. A barackfáknak van egy rossz tulajdonságuk. Egyik évben bőven teremnek, míg a másik évben alig. Most

éppen a bő terméshozam volt a soros. Beteg gazdasszonya nagyon várta a beérését, mivel annak árából tervezett kicsit változtatni szegényes életvitelén. Már erősen azon gondolkodott, hogy a bő termést miként szedje le, és szállítsa haza, hogy azután eladásra a szövetkezetbe vitesse. Ám az életnek is megvannak a maga furcsaságai. Talán a gondviselés felelős érte, vagy az igaz hite, ami a templomjárásra, isten imáadására ösztönözte, de megesett az alábbi esemény.

Rákosi kormánya utolérte Édesapámat azután, hogy már megnyugodtak a kedélyek, amit az a tény váltott ki, hogy anno Horthy Miklós utasításának ellentmondott. Többször került már említésre, hogy nem lőtte le azt az embert, akit Horthy Miklós, az akkori kormányzó akart Édesapámmal lelővetni.

Rákosi Mátyás, a szovjet bérenc, kommunista vezér, úgy próbálta likvidálni a volt csendőrt, hogy éhhalálra ítélte, miután a nép nem engedte a kivégzését. Ezt egy tilalommal oldotta volna meg. Kiadta utasításban, hogy a volt csendőrnek pénzért senki munkát nem adhat. Akit e tilalom ellenére rajtakap, az bajba kerül!

Ám, köszönet a soltszentimrei lakosságnak, nem hagyták a volt csendőrt a családjával éhen halni, hanem pénz nélkül is adtak számára munkát. Megválasztották csósznek. A fizetése természetbeni juttatás volt. Erről a tilalom nem rendelkezett. Mindenki, akinek volt őriztetni valója a határban, úgy fizetett érte, ahogy a belátása diktálta. Kinek-kinek, amije volt, abból adományozott. Nem futotta fényűző életre belőle, de azért, biztosított volt a megélhetés. A csószködés is von magával némi emléket. Mint minden munkahelynek, ennek is voltak előnyös és hátrányos oldalai. Egy ilyen esetet emlétek meg most. A fent nevezett beteges, idős néni kertjében érett a barack. Messzire látszott az érett voltát eláruló sárga színe. Erre is oda kellett figyelnie a csósznek.

Édesapám ismerte a nénit. Tudott arról, hogy a barackfa milyen érési állapotban van. Ezért is jobban odafigyelt. Persze, a többi részekre is becsülettel vigyázott. Mint emberséges ember, mindenkire volt jó szava. Mindenkit ismert megbízói, a tulajdonosok közül. Rögtön észrevette, ha az arra ólálkodó személy

indokolatlanul járt arra. Nem lévén igazoltatási joga azért szóba állt vele, és elfogadva a „védőbeszédet”, végigkíserte a jövevényt a bemondott útján. Ez az ilyen út, többnyire terepszemle volt csak. Édesapám is tisztában volt ezzel a módszerrel. Ám, meg nem említette, hogy átlát az ilyen trükkön. Végül is ez volt a feladata, hogy az ilyenekre odafigyeljen. Figyelt is.

Történt, hogy szemergett az eső. Szinte ajánlkozó idő egy kis érő gyümölcs jogtalan begyűjtésére. Hiszen a csósz ilyenkor nem járja a határt, csak a rosszban sántikáló látja az időt megfelelőnek. Ám Édesapám résen volt, mindenre felkészülten lesben állt egy ilyen, alkalmi eső ellen védő bódében. Mintha csak várta volna az érkezőt, aki menetrendszerű pontossággal jött is. De még hogy! Kocsival! Megcélozva a roskadozó, immár csaknem teljes érésben levő barackfát. Nem is figyelt a bódéra. Pedig valószínűleg észrevette volna a benne csendesen meghúzódó, mindenre ügyelő csósz, aki éberrel figyelt. Várta a tettelegességet. Nem kellett sokat várnia. A kocsos hamar megtelt a szép, sárgálló barackkal, amit a „begyűjtő” óvatosan a kocsiderékba borított. Szedte a következő kosárral. Ez ment a fa teljes leürítéséig. A kocsiderék is szépen megtelt, így elégedetten igyekezett a kocsira felülni. Ekkorra ért a csósz is oda. Emberségesen üdvözölte a tolvajt. Dicsérte a szép termést és a szorgalmat, amivel ilyen hamar leszedte a meglehetősen sok barackot. Ám felvetette a gondot is, hogy ennek a fának a gyümölcsére más is igényt tart. Mégpedig egy idős, beteg néni. Ezért a kocsira ő is felült. Bár ez nem tetszett a barackszedő kocsisnak, de elkíserte a nem túl közel lakó tulajdonoshoz, aki nem győzött hálálkodni, mikor a csósz előadta, hogy ez a „derék ember” „szívességéből” leszedte, és haza is szállította a némi gondot okozó, bő termést.

Mindjárt el is mentek a kocsi barackkal a Szövetkezetbe. Ott gondosan leszedték a kocsiról, és lemérve kifizették a szép árut. A „fúvaros” pedig örült, hogy nem lett nagyobb gond belőle, igyekezett minél előbb, minél távolabb kerülni. Azóta nem került a csósz szeme elé. Nem volt továbbiakban kíváncsi a durva szavakat mellőző, de annál inkább lélekbemászó, szívreható, Édesapámra jellemző „hegyibeszedre”!

Édesanyámról

Édesanyám volt a családuknak éke,
A segítőkézség legszebb példaképe,
Sok szép gyerekének menedéke, pajzsa,
Holta után is még javunkat akarja.
Angyalmódra élte életének sorját,
Minden szenvedőnek nyújtotta a jobbját,
Új reményt ébresztett, hol szenvedést látott,
Csak segített mindig, de sehol nem ártott.
Úr Jézust követte cselekedetében,
Maga volt az angyal – ember köntösében,
Most is óvón néz ránk Mennyei Atyántól,
Úgy óv meg bennünket életünk bajától.

Köszív

Ha egyszer engem is kőből kifaragnak,
Egy fásark sarkába majdan díszül raknak.
Randit ad nálam az ifjú a leánynak,
Tanúja lehetek jó pár csókváltásnak.
Ám, ha tovább mennek, nem állva meg csóknál,
Akkor mosolygok a huncut holdvilágnál.
Mikor átkarolják egymást szeretettel,
Együttérzek velük majd a köszívemmel.

Sakkról

Királyok játéka, játékok királya,
Aki megtanulja, soha meg nem bánja,
Unalom elszökik, mikor jó a parti,
A gond, hogy nem lehet könnyen mattot adni.